

Haagse school had al erkenning voor primair onderwijs

Inspectie erkent voortgezet onderwijs De Vrije Ruimte

De eerste goedgekeurde particuliere school in de Randstad voor kinderen van 4 -18 jaar staat in Den Haag. De Vrije Ruimte was al erkend voor primair onderwijs en kreeg eind 2009 ook goedkeuring van de Onderwijsinspectie voor haar programma voor voortgezet onderwijs.

‘Laat kinderen in vrijheid leren, uitdagingen zoeken en talenten ontdekken.’ Dat is kort gezegd de visie van DVR. Dat onder deze visie een gedegen fundament ligt, is nu ook erkend door de Onderwijsinspectie, die eind vorig jaar haar goedkeuring gaf voor het programma voor voortgezet onderwijs. Aangezien DVR in 2007 al goedkeuring verwierf voor primair onderwijs, kunnen kinderen er voortaan van hun 4^e tot hun 18^e ‘kindgericht en vraaggericht’ onderwijs volgen. Daarmee is DVR de eerste particuliere school in de Randstad en de vierde in Nederland die dit complete programma kan bieden.

DVR wil een alternatief bieden voor het ‘aanbodgerichte’ reguliere onderwijs, dat grossiert in gedragsstoornissen als ADHD, PDDNOS, dyslexie en dyscalculie. DVR-directeur Marty Smit, die zelf twaalf jaar voor de klas stond als docente Frans, heeft een vermoeden waarom het zo vaak mis gaat: “Kinderen zijn van nature leergierig. Bij ons komen ze zelf om huiswerk vragen. Op reguliere scholen worden kinderen gedwongen iets te leren, ook als ze er nog niet aan toe zijn. Daar gaat het mis. Hoe meer je natuurlijk gedrag onderdrukt, hoe heftiger kinderen het willen uiten. Ze gaan krampachtig leren, de hersenen raken geblokkeerd, ze worden apathisch, dyslectisch of agressief.”

Bij DVR in het scoutingsgebouw aan de bosrijke Laan van Poot in Den Haag leren de kinderen al spelend, internettend, luisterend en kijkend. Er zijn geen klassen. Er is één groep kinderen van alle leeftijden. Zij gaan pas op voor een toets of diploma als ze er klaar voor zijn. ‘s Ochtends werken ze in stilte, ofwel aan hun eigen project of, als ze dat willen, aan een lessenreeks van zes weken. Docent en groep stellen samen thema’s en invulling van de les vast. (Naast de reguliere vakken is er onder meer dans, koken, drama, vergaderen en bewustwording.) ‘s Middags is er veel ruimte voor eigen projecten, alleen of met anderen. Chinees leren? Een film maken? Naar het strand? Het kan allemaal, maar met beleid. De kinderen worden aangesproken op gedrag, en beloftes moeten ze nakomen. Hun vrijheid houdt op waar de grenzen van een ander beginnen.

Talent voor breakdance

Op DVR wordt intrinsieke motivatie gevoed door talenten de ruimte te geven. Smit beschrijft de praktijk: “We hebben een jongen met talent voor breakdance. Op een gewone school krijgt hij in de gymles misschien eens de kans om iets te laten zien. Bij ons kan dat iedere dag. Van daaruit kan de ontwikkeling natuurlijk verlopen. Als breakdancer moet je gedisciplineerd oefenen om goed te worden. Die discipline neem je mee op andere gebieden waardoor je ook daar beter wordt en zelfvertrouwen krijgt.”

Het grote voorbeeld van DVR is de Sudbury Valley School in de VS, die al tachtig jaar ervaring heeft met deze vorm van onderwijs. Zeer opmerkelijk: deze school kent geen gevallen van dyslexie. Uit de beschikbare onderzoeken blijkt dat de kinderen minder snel uit balans raken, beter voor zichzelf kunnen denken en makkelijker initiatieven ontplooien.

Met drie fulltime-docenten en vakdocenten voor onder meer techniek en sport bedient DVR 16 leerlingen van 4 tot 18 jaar. De groep is zo divers als de maatschappij zelf. Er zitten kinderen bij van ouders die volledig achter de visie staan en kinderen die in het reguliere onderwijs hun ei niet kwijt konden. Blind? Hoogbegaafd? Bovenmatig sportief? Bij DVR is er een plekje voor. Smit: “Iedereen leert van elkaar. We hebben een meisje met het syndroom van Down. Zij kan zich uren concentreren. De andere kinderen kijken ademloos naar haar doorzettingsvermogen.”

Nieuwe leerlingen kunnen op elk moment instappen. Gezien de samenstelling van de huidige groep heeft DVR vooral behoefte aan meisjes. Na een intake-gesprek volgt een korte of langere wenperiode. Na de officiële inschrijving kan de opleiding beginnen. Iedere week wordt de ontwikkeling van alle leerlingen besproken. Vijf keer per jaar zijn er portfoliogesprekken met de leerlingen en worden actiepunten geformuleerd. Drie keer per jaar zijn er gesprekken met de ouders. Ouders en vakdocenten kunnen de ontwikkeling online volgen via Coachi. Smit: “Van deze coachingstool was de Onderwijsinspectie erg gecharmeerd.”

De school wil groeien naar maximaal 100 leerlingen over vijf jaar. Groei zou welkom zijn want meer leerlingen betekent ook meer inkomsten. Smit: "We worden niet gesubsidieerd door de overheid en moeten dus alles betalen uit de leerlingbijdrages, die overigens bescheiden zijn. Waar sommige particuliere scholen een bijdrage rekenen van dertigduizend euro, zitten wij op 3.250 euro per leerling per jaar."

Meer informatie? Surf naar www.devrijeruimte.org of neem contact op met Marty Smit: 06 – 130 660 98, marty@devrijeruimte.org